

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 71.366/3

van 9 mei 2022

over

een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot vaststelling van de nadere regels en technische vereisten waaraan de werkzaamheden vermeld in artikel 5.189, § 2 van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 moeten voldoen en tot bepaling van het bewijsstuk vermeld in artikel 5.191, § 5 van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021’

Op 8 april 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot vaststelling van de nadere regels en technische vereisten waaraan de werkzaamheden vermeld in artikel 5.189, § 2 van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 moeten voldoen en tot bepaling van het bewijsstuk vermeld in artikel 5.191, § 5 van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 3 mei 2022. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Katrien DIDDEN, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 9 mei 2022.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed strekt er vooreerst toe de nadere regels en technische vereisten vermeld in artikel 5.189, § 2, derde lid van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 te bepalen (artikelen 1 tot 4 van het ontwerp). Zo wordt voor de werkzaamheden vermeld in artikel 5.189, § 2, eerste lid, van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 een factuur vereist die voldoende informatie verschaft over de juiste aard en omvang van de werkzaamheden (artikel 1) en worden bepaalde werkzaamheden uitgesloten van de toepassing van datzelfde artikel (artikelen 2 tot 4).

Voorts wordt het bewijsstuk vermeld in artikel 5.191, § 5 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 geregeld (artikel 5).

Tot slot wordt het ministerieel besluit van 26 februari 2019 ‘tot nadere precisering van de voorwaarden waaronder een tegemoetkoming in de kosten bij de renovatie of verbetering van een bestaande woning of bij de realisatie van een nieuwe woning wordt verleend, vermeld in artikel 5.186 tot en met 5.195 van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021’ opgeheven, al blijft het van toepassing op aanvragen die dateren van voor 1 juli 2022 of, in sommige gevallen, 1 juli 2026 (artikel 6).

Het te nemen besluit treedt in werking op 1 juli 2022 (artikel 7).

RECHTSGROND

3.1. Uit de rubriek ‘Rechtsgronden’ in de aanhef kan worden opgemaakt dat de onmiddellijke rechtsgrond voor het ontwerp wordt gezocht in de artikelen 5.189, § 2, derde lid, en 5.191, § 5, van het besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021.

Hieromtrent moet het volgende worden opgemerkt.

3.2.1. Luidens artikel 5.189, § 2, derde lid, van het besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 kan de Vlaamse minister bevoegd voor het woonbeleid (hierna: de minister) nadere regels bepalen en technische vereisten vastleggen waaraan de werkzaamheden vermeld in het eerste lid van dat artikel moeten voldoen.

3.2.2. Artikel 1 van het ontwerp bevat nadere regels aangaande de factuur die de aanvrager moet voorleggen om een tegemoetkoming te ontvangen voor de werkzaamheden vermeld in artikel 5.189, § 2, eerste lid, van het besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021. Deze bepaling heeft niet zozeer betrekking op de voorwaarden waaraan de werkzaamheden moeten voldoen, doch eerder op de procedure en de berekening van de tegemoetkoming, zoals onder meer geregeld in artikel 5.191 van het besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021. Die bepaling, of enige andere bepaling van de afdeling waarvan ze deel uitmaakt, bevat evenwel geen machtiging aan de minister.

Daarbij komt nog dat reeds uit artikel 5.191, § 1, eerste lid, van het besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 voortvloeit dat de aanvrager facturen moet voorleggen, die bovendien in beginsel op zijn naam moeten zijn gesteld.¹ Vermits luidens het tweede lid van die bepaling de facturen betrekking moeten hebben op de aldaar vermelde werkzaamheden, kan hieruit ook worden opgemaakt dat die facturen die werkzaamheden moeten vermelden om na te kunnen gaan of aan die voorwaarden is voldaan. Bijgevolg is artikel 1 van het ontwerp overbodig.

3.2.3. Hetzelfde geldt voor artikel 2, tweede lid, 2°, van het ontwerp. Die bepaling strekt er immers toe het bewijs te regelen aan de hand waarvan wordt aangetoond dat de vereiste bepaald in artikel 5.189, § 2, tweede lid, van het besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 wordt nageleefd, namelijk dat is voldaan aan de ventilatievoorzieningen in woongebouwen, vermeld in bijlage IX van het Energiebesluit van 19 november 2010.

3.2.4. Met uitzondering van het voormelde artikel 2, tweede lid, 2°, van het ontwerp, strekken de artikelen 2 tot 4 van het ontwerp ertoe bepaalde werkzaamheden uit te sluiten van de toepassing van artikel 5.189, § 2, eerste lid, van het besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021.

Die bepalingen kunnen niet worden beschouwd als het nader regelen of het vaststellen van de technische vereisten waaraan de werkzaamheden, vermeld in artikel 5.189, § 2, eerste lid, moeten voldoen. In die bepaling worden de werkzaamheden die in aanmerking komen voor een premie limitatief opgesomd. De Vlaamse Regering heeft aldus zelf bepaald welke werkzaamheden al dan niet voor een tegemoetkoming in aanmerking komen. Het komt de minister derhalve niet toe om bepaalde werkzaamheden alsnog uit te sluiten.

Weliswaar zouden de door de minister vastgestelde technische vereisten waaraan werkzaamheden moeten voldoen, ertoe kunnen leiden dat voor bepaalde werkzaamheden geen tegemoetkoming wordt toegekend, maar dat is niet de draagwijdte van de artikelen 2, tweede lid, 1°, 3 en 4, van het ontwerp. Die bepalingen strekken er niet toe te regelen aan welke technische vereisten werkzaamheden moeten voldoen, maar sluiten, zoals vermeld, bepaalde werkzaamheden volledig uit van de tegemoetkoming. Hiervoor biedt artikel 5.189, § 2, derde lid, van het besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 geen rechtsgrond.

3.2.5 Er moet worden besloten dat de artikelen 1 tot 4 moeten worden weggelaten uit het ontwerp bij gebrek aan rechtsgrond.

¹ Er wordt immers gewag gemaakt van “de facturen die daarvoor voorgelegd zijn op naam van de aanvrager of de meerderjarige persoon of personen met wie de aanvrager samenwoont, of de woonmaatschappij”.

3.3. Artikel 5 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 5.191, § 5, van het besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, waarin de minister wordt gemachtigd om te bepalen welk bewijsstuk de verhuurder moet voorleggen om het aandeel van de premiewoning in de gemeenschappelijke delen van het appartementsgebouw te kunnen bepalen

3.4. Die bepaling vindt op zijn beurt rechtsgrond in artikel 5.72, § 1, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021. Overeenkomstig deze bepaling kan de Vlaamse Regering tegemoetkomingen verlenen om woonbehoeftige gezinnen en alleenstaanden in staat te stellen een woning te bouwen, te huren of te kopen of hun woning te renoveren, te verbeteren of aan te passen. De tegemoetkoming kan ook verleend worden aan de eigenaar-verhuurder die werken uitvoert aan de door hem verhuurde woning.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. In de rubriek ‘Rechtsgronden’ in de aanhef schrijve men “artikel 5.191, § 5, zoals vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS

Wilfried VAN VAERENBERGH